

مؤسسه فرهنگی قرآن و عترت اسوه تهران

در این شماره می‌خوانیم:

- فصل نور، وحدت و ایستادگی
- با هم، تا بهشت
- به برنامه باحال برای به زندگی قشنگ
- آیا بحران آب واقعیت دارد؟
- توجه به تغذیه کودک
- یک روز در دو دنیای متفاوت
- زندگی را با رحمت خدا تجربه کن
- اربعین عقل سرخ: قطعه قدسی تاریخ در اکنون ما
- سدی در برابر سيل تحريفات و شبهات (اهميت شبهه ز دایي)

وقایع مهم ماه ربیع الاول

- ۸ ربیع الاول: شهادت امام حسن عسکری (علیه السلام)
- ۹ ربیع الاول: آغاز امامت حضرت ولی عصر (علیه السلام) (سال ۲۶۰ ه.ق)
- ۱۰ ربیع الاول: ازدواج پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) با حضرت خدیجه (سلام الله علیها)
- ۱۲ ربیع الاول: ولادت پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) به روایت اهل تسنن و آغاز هفته وحدت
- ۱۷ ربیع الاول: ولادت پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) و امام جعفر صادق (علیه السلام)
- ۸ شهر یور: شهادت شهیدان رجایی و باهنر
- ۳۱ شهر یور: آغاز جنگ تحمیلی

بیافا طمره الزهر سلاماً علیها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْحَقِّ الْغَيْرِ الْمُبْذَرِ

و همگی به ریسمان خدا چنگ زنید
و پراکنده نشوید

آل عمران / ۱۰۴

فصل نور،

وحدت و ایستادگی

فخری مرجانی

با آغاز ماه ربیع الاول، تقویم مناسبت‌های دینی ما، نقطه عطفی از نور و رحمت را نشان می‌دهد. میلاد پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) و امام صادق (علیه السلام)، یادآور رحمت، علم و الگوی اخلاقی و اجتماعی برای جامعه اسلامی است و فرصتی ارزشمند برای تجدید ایمان و عمل به سیره ایشان فراهم می‌آورد.

این ماه همچنین مصادف با هفته وحدت است؛ فرصتی برای یادآوری ضرورت انسجام و همبستگی مسلمانان در برابر تفرقه و اختلاف. وحدت امت اسلامی، سرمایه‌ای گران‌بهاست که می‌تواند آرامش و امنیت جامعه را تضمین کند و مسیر رشد و پیشرفت را هموار سازد. در کنار این مناسبت‌ها، یاد و خاطره دفاع مقدس هشت‌ساله، نماد ایستادگی، شجاعت و فداکاری ملت ایران را زنده نگه می‌دارد. این حماسه بزرگ، مکتبی است که نشان می‌دهد با ایمان، همبستگی و پایداری، می‌توان بر هر تهدید و سختی غلبه کرد.

ربیع الاول، هفته وحدت و یاد دفاع مقدس، هریک به سهم خود پیامی دارند؛ پیام‌هایی که ما را به انسجام، صبر، امید و عمل صالح دعوت می‌کنند. بی‌تردید، بهره‌گیری از این فرصت‌ها، جامعه را در مسیر توسعه اخلاقی، فرهنگی و اجتماعی هدایت می‌کند و ارزش‌های الهی و ملی را تقویت می‌نماید.

با هم، تا بهشت

«با هم، تا بهشت»، عنوان گلچینی از توصیه‌های رهبر معظم انقلاب درباره تشکیل و حفظ خانواده و زندگی زناشویی است که ما به چند نمونه از آن اشاره می‌کنیم.

به لطافت گل

اسلام مرد را قوام و زن را ریحان می‌داند. این نه جسارت به زن است نه جسارت به مرد. نه نادیده گرفتن حق زن است و نه نادیده گرفتن حق مرد، بلکه، درست دیدن طبیعت آنهاست. ترازوی آنها هم اتفاقاً برابر است، یعنی وقتی جنس لطیف و زیبا و عامل آرامش و آرایش معنی محیط زندگی را در یک کفه می‌گذاریم، و این جنس مدیریت و کارکرد و محل اعتماد و اتکا بودن و تکیه‌گاه بودن برای زن را هم در کفه دیگر ترازو می‌گذاریم، این دو کفه با هم برابر می‌شود. نه آن بر این ترجیح دارد و نه این بر آن.

۱۳۷۸/۱۲/۲۲

مراسم ازدواج، پله‌ی اول ساده‌زیستی

در همه امور زندگیتان سادگی را رعایت کنید. اولش هم از همین مراسم ازدواج است، از این جا شروع می‌شود. اگر ساده برگزار کردید، قدم بعدی‌اش هم می‌شود ساده و الا شما که رفتید آن مجلس کذایی مثل اعیان و اشراف‌های زمان طاغوت را درست کردید، بعد دیگر نمی‌توانید بروید تو خانه کوچکی مثلاً با وسایل مختصری زندگی کنید. این جور نمی‌شود. دیگر چون خراب شده و از دست رفته است. از اول، زندگی را پایه‌اش را براساس سادگی و ساده‌زیستی بگذارید تا زندگی بر خودتان، بر کسانتان و بر مردم جامعه‌ان شاءالله آسان شود.

۱۳۷۴/۶/۱۳

فرق مهریه و دادوستد مادی

اینکه می‌بینید ما گفتیم ۱۴ سکه بیشتر را عقد نمی‌کنیم، نه برای این است که چهارده سکه بیشتر

اشکالی در ازدواج ایجاد می‌کند. خیر. چهارده هزار سکه هم باشد، ازدواج اشکالی ندارد. فرقی ندارد. این برای این است که آن جنبه معنوی ازدواج، غلبه پیدا کند بر جنبه مادی مثل یک تجارت و معامله نباشد. داد و ستد مادی نباشد. اگر تشریفات را کم کردیم، جنبه معنوی تقویت خواهد شد.

۱۳۷۲/۱۰/۲۶

معنی همکاری زن و مرد چیست؟

مراد از همکاری، همکاری روحی است. اینکه زن ضرورت‌های مرد را درک کند، فشار اخلاقی روی او وارد نیاورد، کاری نکند که او در امر زندگی مستأصل شود و خدای نکرده به راه‌های نادرست متوسل بشود. او را به ایستادگی و مقاومت در میدانهای زندگی تشویق کند و تحریص نماید. اگر چنانچه کار او مستلزم این است که یک مقداری به وضع خانوادگی مثلاً رسیدگی کافی نداشته باشد، این را به رخ او نکشد. از طرف مرد هم وظیفه است که ضرورت‌های زن را درک کند، احساسات او را بفهمد و نسبت به حال او غافل نباشد.

۱۳۷۵/۲/۱۰

بروید با هم بسازید

از هر چیزی که محیط خانواده را متشنج و دچار افسردگی و هیجانهای بی‌مورد نماید، اجتناب کنید. هم زن و هم مرد بنا را بر سازش و همزیستی و همراهی بگذارند. آنچه در خانواده خیرات وجود دارد، مال زن و شوهر است و در نهایت مال فرزندان است، مال یک طرف نیست. اگر خدای ناکرده در محیط خانواده بی‌محبتی و عدم اطمینان و صمیمت باشد، رنج مال هر دو طرف است.

۱۳۷۶/۹/۶

دلت تنگه؟ حرف بزن با خدا!

این صفحه مخصوص نوجوانانست.

این شماره: یه برنامه با حال برای یه زندگی قشنگ

حضرت علی (علیه السلام) یه جمله خیلی قشنگ داره که می‌گه: «قَوِّمُ الْعِيشَ حُسْنَ التَّقْدِيرِ وَ مِلَاكُهُ حُسْنُ التَّدْبِيرِ». اساس زندگی خوب، برنامه‌ریزی درسته و پایه برنامه‌ریزی خوب هم مدیریت درسته.

یعنی چی؟

یعنی اینکه خوشی و آرامش زندگی همین‌جوری الکی به دست نمیاد. باید بلد باشی برای خودت برنامه بچینی.

حالا یه سؤال:

تا حالا واقعاً نشستی واسه کارات برنامه‌ریزی کنی؟ یا هی مشکلاتت رو انداختی گردن دیگرون؟!

خیلیا همین کارو می‌کنن؛ به جای اینکه ضعف خودشونو قبول کنن، می‌گن «فلانی نداشت»، «اوضاع خرابه»، «قسمت نبود» و... ولی خب واقعیت اینه که خیلی وقتا تقصیر خودمونه. حضرت علی (علیه السلام) می‌گه فقط اینکه بگی «من برنامه دارم» کافی نیست. باید اون برنامه رو با فکر و مدیریت درست پیش ببری.

چون اصلش همینه:

برنامه‌ریزی خوب + مدیریت خوب = زندگی محکم و قشنگ.
پس حواست باشه! موفقیت یهویی و شانسی نیست؛ قدم‌به‌قدم با برنامه و مدیریت به دست میاد. هر چی زودتر یادگیری مسئول کارای خودت باشی، زودتر به هدفات می‌رسی.
یادت نره: زندگی شبیه یه بازیه؛ کسی برنده‌ست که نقشه راهشو از قبل کشیده باشه!

تیم تحریریه نشریه اسوه

آیا بحران آب واقعیت دارد؟

احمد رضا هدایتی

کارشناس ارشد مدیریت

و استفاده از روش‌های جایگزین، می‌توان مشکل کم‌آبی کشور را به شکل موقت در امسال و برای سنوات آینده به طور کامل و برای همیشه حل کرد.

گروه سوم کسانی هستند که احتمالاً به اطلاعات کافی و کامل دسترسی ندارند و عمدتاً از سر دلسوزی و برای کمک به ایجاد و حفظ آرامش روانی در جامعه منکر کم‌آبی در کشور می‌شوند. گروه چهارم کسانی هستند که از عدم وجود شرایط بحرانی اطلاع دارند، اما تلاش می‌کنند تا در راستای بی‌خیال کردن مردم و تداوم روند مصرف بالا در جهت ایجاد بحران واقعی، یعنی همان چیزی که دشمن برای کمک به نقشه‌هایش به آن نیاز دارد، بر تداوم مصرف بی‌رویه آب دامن بزنند.

در واقع غرض از تأکید بیش از حد این گروه بر وجود بحران آب، انجام جنگ روانی برای ایجاد نگرانی و ناامیدی در جامعه و بسترسازی در

همه ما می‌دانیم که بارندگی امسال نسبت به سنوات قبل بسیار کمتر بوده و لذا طبیعی است که حجم ذخائر آبی کشور کمتر از سال گذشته و ظاهراً در آستانه ورود به بحران قرار دارد و اگر مصرف مردم طبق روال قبل ادامه پیدا کند، ممکن است واقعاً با بحران کمبود آب مواجه شویم.

در حال حاضر در این رابطه دو دیدگاه وجود دارد، یک گروه که منکر کمبود آب هستند و می‌گویند مشکل جدی و غیرقابل کنترلی وجود ندارد و متقابلاً گروه دیگری که با یادآوری خشکسالی‌ها و کم‌آبی‌های سال‌های اخیر می‌گویند از همین حالا به شکل کاملاً جدی با بحران کمبود آب مواجه هستیم، لذا برای درک چرایی انتشار اخبار متناقض در این زمینه باید دید که ذینفعان انتشار این اخبار چه کسانی هستند.

گروه اول کسانی که با آگاهی کامل از شرایط ذخائر آبی کشور، شاید به شکل خوشبینانه می‌گویند اصولاً این خبر صحت ندارد و حداقل مشکل در حدی که گفته می‌شود حاد نیست و اطمینان می‌دهند که با صرفه‌جویی می‌توان از این شرایط عبور کرد.

گروه دوم شامل کسانی می‌شود که با اطلاع از شرایط اقلیمی کشور، به طور علمی و منطقی می‌گویند شاید برخی از شهرها در سالجاری با کمبود آب مواجه شوند، اما اطمینان می‌دهند که جای نگرانی نیست و با برنامه‌ریزی صحیح

جهت تشدید مشکلات دولت و ملت و (خواسته یا ناخواسته) ایجاد تفرقه و آشوب و اغتشاش و زمینه‌سازی برای بروز مجدد جنگ احتمالی در آینده است.

گروه پنجم برخی از افراد فرصت‌طلب در بخش تولید، واردات و حتی اصناف از جمله؛ فروشندگان عمده پمپ آب، تانکر آب، شیرآلات به اصطلاح کم‌مصرف و سایر تجهیزات و تأسیسات مربوط به استحصال و ذخیره‌سازی آب هستند که منافع شخصی آنها ایجاب می‌کند تا با ایجاد نگرانی در مردم، از این شرایط به نفع خود برای ترغیب مردم به خرید کالا و خدماتشان بهره ببرند که البته بررسی صحت و سقم آن مستلزم اقدام دستگاه‌های امنیتی و اطلاعاتی است.

گروه ششم کسانی هستند که می‌دانند، برخی از نقاط کشور واقعاً در وضعیت بحرانی و یا در آستانه ورود به شرایط بحرانی قرار دارد و اخبار را از سر دلسوزی و برای کمک به مدیریت منابع آبی کشور منتشر می‌کنند، از همین رو معمولاً در ادامه خبرهایی که با هدف خیرخواهانه، مسئله بحران آب را یادآوری می‌کنند، تأکید شده که اگر در مصرف آب صرفه جویی شود، به راحتی امکان عبور از بحران وجود دارد.

آنچه مهم است این است که در هر حال (چه وضعیت از هم اکنون در شرایط بحرانی باشد و چه امکان رسیدن به شرایط بحرانی وجود داشته باشد) با توجه به کاهش بارندگی‌ها در دوره آبی گذشته، صرفه‌جویی در مصرف آب یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر و لازم‌الاجرا است.

البته دولت می‌تواند با سرعت بخشیدن به

روند انجام اقدامات زیرساختی مثل؛ گسترش شبکه انتقال آب از دریا به مناطق خشک و کم‌آب، بازسازی شبکه فرسوده توزیع آب و نیز طراحی و نظام‌سازی الگوی مصرف در همه بخش‌های کشاورزی، صنعتی و مصرف خانگی، از هدر رفت منابع آب جلوگیری کند و مردم نیز می‌توانند با صرفه‌جویی منطقی مانع از بروز و یا تشدید شرایط بحرانی شوند.

در عین حال و علی‌رغم احتمال بروز شرایط بحرانی نباید فراموش کنیم که نه تنها نقص جدیدی در وضعیت و شرایط توزیع آب در شبکه نسبت به سنوات قبل ایجاد نشده، بلکه طی چند سال اخیر مشکل کم‌آبی چندین شهر از طریق لوله‌گذاری و انتقال آب از دریا به نقاط کم‌آب برطرف شده که امید می‌رود با ادامه این روند، در آینده مشکل به شکل کامل رفع شود.

ذکر این نکته نیز ضروری است که بخش عمده کمبود نسبی آب در سالجاری ناشی از کاهش بارندگی‌ها بوده و در بسیاری از دیگر کشورهای جهان از جمله در همسایگی خود ما یعنی در کشور ترکیه نیز رخ داده است و سبب شده تا بخش قابل توجهی از شهرها و روستاهای این کشور با کمبود آب مواجه و آبرسانی به وسیله تانکر آب انجام شود.

نکته آخر این که متأسفانه در این رابطه تا این لحظه توجیه عمومی مناسبی برای جلب همکاری و همراهی عمومی از سوی دستگاه‌های ذیربط (دولت، رسانه ملی و سایر رسانه‌ها) صورت نگرفته و اطلاع‌رسانی‌ها ناقص، ضعیف و فاقد شفافیت لازم بوده است.

با کودکت زندگی کن

این شماره: توجه به تغذیه کودک

یکسری نکات هست که خوبه بهشون توجه داشته باشیم. مطمئناً اگه من مادر بدونم بچه‌ام الان تو چه شرایطیه، بهتر می‌تونم برنامه غذایی رو براش تدارک ببینم و حتماً فرزند من، تغذیه مناسب‌تر و مفیدتری رو تجربه می‌کنه.

۱- احترام گذاشتن به گرسنه بودن یا نبودن کودک

معمولاً بچه‌های کوچک زمانی که واقعاً احساس گرسنگی می‌کنن، اشتهاشون باز می‌شه. پس الکی با بچه‌ها کلنجار نرید و به زور مجبورشون نکنید که غذا یا تنقلات اضافی بخورن.

۲- خونسردی خودتو حفظ کن

اگه بچه متوجه بشه که از طرز و عادت غذا خوردنش ناراضی هستی، ممکنه یکسری معضلات پیش بیاد. پس تهدید و تنبیه، ممنوع!

۳- حواس‌تون به ساعت باشه

آبمیوه و تنقلات و هله هوله، حداقل یه ساعت قبل از غذا باشه. مسلماً یه بچه گرسنه، اشتهای بیشتری برای خوردن غذا داره.

تیم تحریریه نشریه اسوه

سخنی کوتاه با خانم خونه

این شماره: یک روز در دو دنیای متفاوت

احساس بی‌ثمر بودن می‌تونه ناشی از انتظارات بالا و فشارهای اجتماعی باشه. اما واقعیت اینه که بچه‌ها نیاز به حضور امن و بی‌قیدوشرط مادر دارن. لحظه‌هایی که از نگاه مادر، معمولی و بی‌اهمیت هستن، برای بچه‌ها سرشار از احساس امنیت، عشق و خوشبختی است. گاهی کافیه کنارشون باشی تا دنیا براشون قشنگ‌تر بشه. مادرها بدونن که حتی تو روزایی که به ظاهر بی‌حاصلن، دارن خاطراتی می‌سازن که قلب بچه‌هاشون رو گرم نگه می‌داره. مامان عزیز، به خودت سخت نگیر.

زهرا صادقی: کارشناس علوم تربیتی
(مامان ۱۰ فرزند)

زندگی به سبک آیات

این شماره: زندگی را با رحمت خدا تجربه کن

پناه و راهنمای ما است و قادر است ما را از هر کمبود و تردیدی رها کند. زندگی به سبک آیه یعنی باور داشتن این حضور همیشگی و رحمت بی پایان خداوند. یعنی حتی وقتی خودمان را در سخت ترین شرایط تنها و ناتوان می بینیم، بدانیم که او ما را دیده، هدایت کرده و بی نیاز می سازد. زندگی روزمره ما پر از کوچک ترین فرصت هاست برای تجربه این رحمت: لبخندی که دیگران به ما هدیه می کنند، دستی که کمک مان می کند، یا آرامشی که ناگهان در دل مان پیدا می شود. وقتی این ها را ببینیم، می فهمیم زندگی، حتی در سختی ها، همراه با رحمت خداوند است. زندگی به سبک آیه یعنی هر لحظه، حتی در تاریک ترین روزها، امید داشته باشیم و بدانیم که ما دیده می شویم، هدایت می شویم و بی نیاز می گردیم. کافی است دل را به رحمت خدا بسپریم و با اعتماد به او، مسیر زندگی را گام به گام طی کنیم.

تیم تحریریه نشریه اسوه

گاهی زندگی پر از روزهای سخت و ناامیدکننده است؛ روزهایی که احساس می کنیم تنها هستیم، گم شده ایم یا کمبود داریم. اما خداوند در این آیات به ما یادآوری می کند که هیچ حالتی از زندگی ما از او پنهان نیست:

«أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَى، وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَى، وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَى»

(سوره ضحی، آیات ۶ تا ۸)

«آیا تو را یتیم نیافت، پس پناه داد؟
و تو را گم شده یافت، پس هدایت کرد؟
و تو را فقیر یافت، پس بی نیاز ساخت؟»

این آیات نه فقط درباره پیامبر (صلی الله علیه و آله وسلم) بلکه درباره همه ما هم صدق می کند. هر زمان که احساس یتیمی، سردرگمی یا نیاز می کنیم، خداوند

اربعین عقل سرخ:

قطعه قدسی تاریخ در اکنون ما

مهدی جمشیدی

(نویسنده و محقق فرهنگ)

خویشتن می‌گسلد و حسین بن علی، همه وجودش را به تسخیر و تصرف خود درمی‌آورد. لحظه‌های این چنینی، لحظه‌های جذبه‌ای هستند؛ کشش و طلبی که اراده حسین بن علی آن را پدید آورده است. او می‌خواهد و می‌طلبد و میل می‌آفریند و رهرو، بی‌اختیار و عاشقانه، روانه طریق می‌شود. حدیث این سفر، حدیث دست‌شستن از خویش و دل‌سپردن به ملکوت وجود حسین بن علی است. هیچ برداشت و تفسیر دیگری قادر نیست فهم راستین و حقیقی از آنچه که می‌گذرد عرضه بدارد. باید از چهارچوب‌های نظری رایج برید و معنا را برگزید؛ باید به باطن قدسی بازگشت و طعم شور معنوی و حرارت درونی و تمنای عارفانه را چشید. این قطعه از تاریخ را جز با چشم دل نمی‌توان دید و جز با عقل سرخ و ایمانی، نمی‌توان تفسیر کرد.

۲. این تاریخ، بر فلسفه دینی استوار است؛ فلسفه دینی تاریخ. حسین بن علی، انسان کامل است و انسان تاریخ می‌تواند به تاریخ، روح ببخشد و تاریخ خود را و پس از خود را طراحی کند. روح او، معنای تاریخ قدسی است و تاریخ قدسی، جملگی به وجود آسمانی او وابسته است. دیگران نیز اگر ره به آسمان می‌برند، به واسطه فیاضیت وجود اوست؛ چنان‌که او در نسبت با دیگران، در حکم نردبان آسمان است. خودش به سفر حق رفته و بازگشته و اینک، دیگران را با خود همراه می‌سازد. می‌تواند فوج فوج، آدمیان را یکدل و هم‌دل گرداند و بسیج اجتماعی بیافریند و قافله قدسی به راه اندازد و عالم را دگرگون کند. حسین بن علی، نقطه مرکزی این تاریخ است؛ تاریخی که در آن به واسطه او، ابتدا آدم متحول می‌شود و سپس عالم، دوباره متولد می‌گردد. و چنین است که طرح تمدن اسلامی، به حماسه حسین بن علی و عقل سرخ او گره می‌خورد و او به مبدأ و منشأ تکوین یک امت معنوی و اجتماع قدسی تبدیل می‌شود که رو به سوی ساخت و بافت تمدنی دارد. این بضاعت، برآمده از کفایت و طاقت ملکوتی حسین بن علی است که عظیم‌ترین اجتماع مؤمنانه جهانی را می‌آفریند و حیرت و شگفتی خلق می‌کند. میان این اجتماع قدسی و تمدن اسلامی، فاصله چندانی نیست؛ چراکه این عظمت و هیبت، از یک امکان تاریخی سخن می‌گوید که البته بخشی از آن، تحقق یافته است.

۱. این که تاریخ می‌گذرد و به نقطه‌ای می‌رسد که از میان همه مناسک و شعائر، ناگهان اربعین حسین بن علی (علیه السلام) - برجسته و نمایان می‌شود و چشم‌ها را به سوی خویش خیره می‌سازد، امر ساده‌ای نیست، بلکه باید در پس این آشکارگی و عیان‌شدگی، حقایقی را فهم کرد. این برگزیدگی، بی‌جهت و بی‌دلیل نیست، به‌خصوص بدین سبب که دست‌ظاهری و قوه تدبیری در میان نبوده و این واقعه قلبی و باطنی، خودش جوشیده و به خود تکیه داشته و دل‌ها و جان‌ها را مجذوب خویش ساخته است. این تولد معنوی و تحقق اجتماعی، ریشه در اراده‌ای بیرون از قلمرو هستی‌های اجتماعی و این جهانی داشته است و از محاسبات و معادلات مادی بر نمی‌خیزد. نخستین مسأله، اعتنای به فهم این حقیقت مکتوم یا عادی شده است. باید در ظرفیت‌های وجودی و معنوی حسین بن علی که قدرت تکان دادن تاریخ را دارد و می‌تواند همگان را مسحور و شیفته گرداند، تأمل کرد. خون حسین بن علی، خشک نشده، بلکه همچنان در متن تاریخ معنوی، در جریان است، و گرنه هرگز نمی‌توان در چهارچوب انگاره‌های مادی و ظاهری، آنچه را که در اربعین رخ می‌دهد، تفسیر کرد. واقعیتی است از جنس دیگر که در گستره تبیین‌ها و تحلیل‌های صوری و ظاهری نمی‌گنجد و هرگز در این قاب‌های تنگ و شکسته، معنا نمی‌شود. حسین بن علی و حماسه‌اش و کربلا و شهیدانش و همه داشته‌ها و اندوخته‌های عاشورا، به صحنه اکنون آمده‌اند و دل‌بایی می‌کنند و موج اجتماعی و عطش معنوی می‌آفرینند. ما در اکنون، به عمق تاریخ معنوی متصل شده‌ایم و زمان را در نور دیده‌ایم؛ و البته ما چنین نکرده‌ایم، بلکه روح قدسی حسین بن علی، چنین امکانی را فراهم کرده است.

۲. در حماسه عاشورا و شخص حسین بن علی، جذبه‌ای خاص است که آدمی را به سوی خود فرامی‌خواند و درگیر و شیفته می‌سازد. راهپیمایی اربعین، روایت این بی‌خودی و بی‌خویشتنی است؛ آدمیان، واله و شیدا، در طریقت عاشقی گام می‌نهند و از نجف به کربلا روانه می‌شوند. گویی با حسین بن علی، هم‌گام و همراه هستند و شاید هم او را در قلب و قطب کربلا می‌بینند و می‌خواهند با پای دل، فاصله خود را با او طی کنند و تقریب بجویند. این سفر، سفر باطن است و نه سفر ظاهر. پای دل در میان است و عقل، عقل دگر است. وجود آدمی، درگیر حقایقی می‌شود که به کلمه در نمی‌آیند، اما در درون، غوغایی غریب می‌افکنند. آدمی، از

سدى در برابر سيل تحريفات و شبهات اهميت شبهه زدایى

است و تو نتوانستی نجاتش دهی و سرانجام به شهادت رسید، یا با شکنجه و آزار از پای در آمد، طبعاً به بهشت می‌رود. پس چه چیزی را از دست داده است؟ چند روزی زندگی در این دنیا و لحظاتی نفس کشیدن را. او نه تنها چندان زبانی نکرده، مقامی ارجمند را هم به دست آورده است. اما شخصی که در باتلاق شبهه‌ها گرفتار شده است و هر لحظه بیم آن می‌رود که ایمانش از دست برود، اگر یک قرن هم در این دنیا زندگی کند، سرانجام چون از نظر اعتقادات دچار مشکل شده، بدبخت می‌شود و شاید به جهنم برود. این فرد اگرچه چند روز از زندگی دنیوی را به دست بیاورد ولی خوشبختی جاویدان او در سرای دیگر دچار خطر می‌شود. از دست دادن چند روز از این ایام فناپذیر بهتر است یا باختن آن زندگی طیبه جاوید؟ به همان اندازه که سعادت ابدی ارزشش بیش از زندگی چند روزه این دنیای ناپایدار است، رهایی آن مؤمن از دست شیاطین و شبهه‌افکنان، ثواب بیشتری دارد.

اگر از بزرگی نام و مقام گوینده این سخنان بگذریم و وجوب احترام و فرمان‌برداری در برابر امام یازدهم را هم فراموش کنیم، خود ماجرا بسیار واضح، دارای استدلالی قوی و مقایسه‌ای جالب توجه است و با تأمل در آن، می‌توان اهمیت شبهه‌زدایی از دل‌های مؤمنان را دریافت.

تفاوت شهید مطهری با دیگر شهدای گرانقدر این است که او در راه نجات دل‌های انسان‌های مؤمن از شر زندیقان و ملحدان به شهادت رسید. او در خون خویش غلطید تا مردم مسلمان در مرداب انحراف غوطه نخورند. او رفت تا اسلام بماند و تا زمانی که انسان‌ها از آثار فکری شهید مطهری بهره می‌گیرند و خط، نوشته یا سخنی از او باقی است، همواره برایش ثواب شهادت می‌نویسند. او با خدا پیمان بست که جان، فکر و عمرش را در راه حق تقدیم کند و به پیمانش وفا کرد. برخی به او گفتند: دست از این کارها بردار؛ به بهای جانت تمام می‌شود. اما او در پاسخ گفت: آیا مرا از چیزی که آرزویش را دارم بیم می‌دهید؟!

گرچه مردم مسلمان با مفهوم جهاد و شهادت آشنا هستند و ارزش آن‌ها را می‌دانند، درباره مراتب آن کمتر بحث شده است. باید دانست جایگاه شهیدان با هم تفاوت دارد. برای شناخت دیدگاه اسلامی درباره رتبه‌های شهدا می‌توان به حدیثی از امام یازدهم اشاره کرد. شخصی نزد امام حسن عسکری (علیه‌السلام) آمد و گفت: ای آقای ما، اگر یکی از برادران شیعه ما در دست کفار اسیر شده، جانش در خطر باشد؛ از سویی دیگر شخصی از شیعیان گرفتار یک فرد بداندیش و گمراه شده که البته نمی‌خواهد او را بکشد، ولی شبهه‌هایی القا می‌کند که ایمانش ضعیف شود، نجات دادن کدام یک ارزش بیشتری دارد؟ گرچه شاید برای رهایی شخص اول خود به خطر افتاده، کشته شوم، رهایی شخص دوم تنها نیازمند فرصت و نیروی است که نگذارم عقیده‌اش دگرگون و ایمانش زایل شود، با آنکه خودش سالم و حتی به دور از زبان مالی و جانی است. امام در پاسخ فرمودند: آیا می‌دانی این دو قلمرو چقدر با هم تفاوت دارند؟ آن مرد گفت: آمده‌ام از شما بیرسم در میان این دو راه تکلیفم چیست. امام (علیه‌السلام) فرمودند: در کنار دریایی ایستاده‌ای، گنجشکی دریا افتاده و در حال غرق شدن است؛ در کنارش هم مؤمنی شریف و ارزشمند در آب غوطه می‌خورد و هر لحظه امکان دارد در آب غرق شود. باید کدام را نجات دهی؟ ثواب کدام بیشتر و نجات کدام مقدم است؟ اگر آن پرنده را برهانی، آن دیگری که انسانی شریف است خفه می‌شود. مرد پاسخ داد: بسیار روشن است. البته باید آن شخص را نجات دهیم؛ زیرا آن پرنده در برابر چنین انسانی ارزشی اندک دارد. امام فرمودند: به همان اندازه که نجات آن مؤمن بر نجات آن پرنده کوچک برتری دارد، حفظ ایمان یک انسان از امواج شبهه‌ها بر نجات مسلمانانی که تنها از نظر بدنی و جانی در دست کفار اسیر است و هر لحظه امکان دارد کشته شود، برتری دارد. حضرت فرمودند: چون امام هستم و چنین می‌گویم، باید تعبداً و بدون چون و چرا بپذیری، بلکه با استدلال، ذکر مثال و مقایسه کاری کردند که آن شخص با فکر و خرد خود اهمیت موضوع را درک کند.

امام فرمودند: شخصی که در دست کفار یا مشرکان اسیر

به مناسبت شهادت

رسول اکرم

امام حسن مجتبی

امام رضا (علیه السلام)

موسسه فرهنگی قرآن و عترت اسوه تهران
به مدت پنج روز اقامه عزاء مینماید

سخنران و مدیحه سرا: حجت الاسلام تیمورپور

از چهارشنبه ۲۹ مرداد ماه الی یکشنبه ۲ شهریور
ساعت شروع مراسم ۱۶:۳۰

ویژه خواهران

آدرس: خیابان کارگر جنوبی پایین تر از چهارراه لشکر
کوچه شهید غیاثوند قیصری بن بست آریا
حسینیه موسسه فرهنگی قرآن و عترت اسوه تهران

واحد پژوهش موسسه فرهنگی قرآن و عترت اسوه تهران

سرمدیر: سرکار خانم زهرا بادی

دبیر تحریریه: فخری مرجان

مدیر دینی: سعیده نیکبخت

بدای در شماره: ذکر صلوات نثار ارواح علیهد شد خدا و امام حسین (ع)

راه های ارتباطی با موسسه فرهنگی قرآن و عترت اسوه تهران

پایگاه اینترنتی: www.osveh.org

فروشگاه اینترنتی: www.osvehshop.com

کانال تلگرام: [osveh_org](https://t.me/osveh_org)

آدرس اینستاگرام موسسه اسوه: [osveh_org](https://www.instagram.com/osveh_org)

مرکز آموزش الکترونیک اسوه: www.nokavedu.ir

مرکز مشاوره اسوه: www.osvehgap.ir

یادداشت های نشریه در تحریریه اسوه آماده سازی و تدوین می شود

نشانی: تهران - خیابان کارگر جنوبی - پایین تر از چهار راه لشکر - روبروی دانشگاه پردیس علامه طباطبائی - کوچه شهید علی غیاثوند قیصری - بن بست آریا - پلاک ۶

شماره تماس: ۰۲۵-۵۵۴۸۲۰۲۱